

(0/45)

PERIODICH QUINZENAL, ARTISTICH, LITERARI Y CIENTÍFICH

Any XI

Barcelona, 31 de Octubre de 1890

Núm. 247

PREUS DE SUSCRIPCIO	ANY	SEMESTRE	TRIMESTRE	Fundador: Carlos Sanpons y Carbó	PREUS DE SUSCRIPCIO, PAGANT EN OR	ANY	SEMESTRE
Espanya:	15 pessetas	8 pessetas	4,50 pessetas	DIRECTOR FRANCESCH MATHEU	Cuba y Puerto-Rico.	5 pesos forts	2 pesos forts
Païssos de l'Unió Postal.	20 " "	11 " "			Filipinas, Mègich y Riu de la Plata.	6 " "	3,50 " "
Números solts, 7 pesseta. — Anuncis, a preus convencionals				Administració: Gran Vía, 220.—Teléfono 130	Los únichs encarregats de rebre'ls anuncis estrangers son los		
Se publica'ls días 15 y últim de cada mes					Srs. Saavedra germans, Taitbout, 55, París		

LA GRAN VIA, Ó CARRER DE LAS CORTS CATALANAS, DESDE LA UNIVERSITAT A LA CREU CUBERTA, FER M. SUNÉ.

SUMARI

TEXT.—*Crònica general*, per Enrich Laporta.—*Nostres grabats*.—*Barcelona y'l senyor Rius y Tauler*, per B. B. A.—*Comunicat*, per X.—*Revista de teatres*, per X.

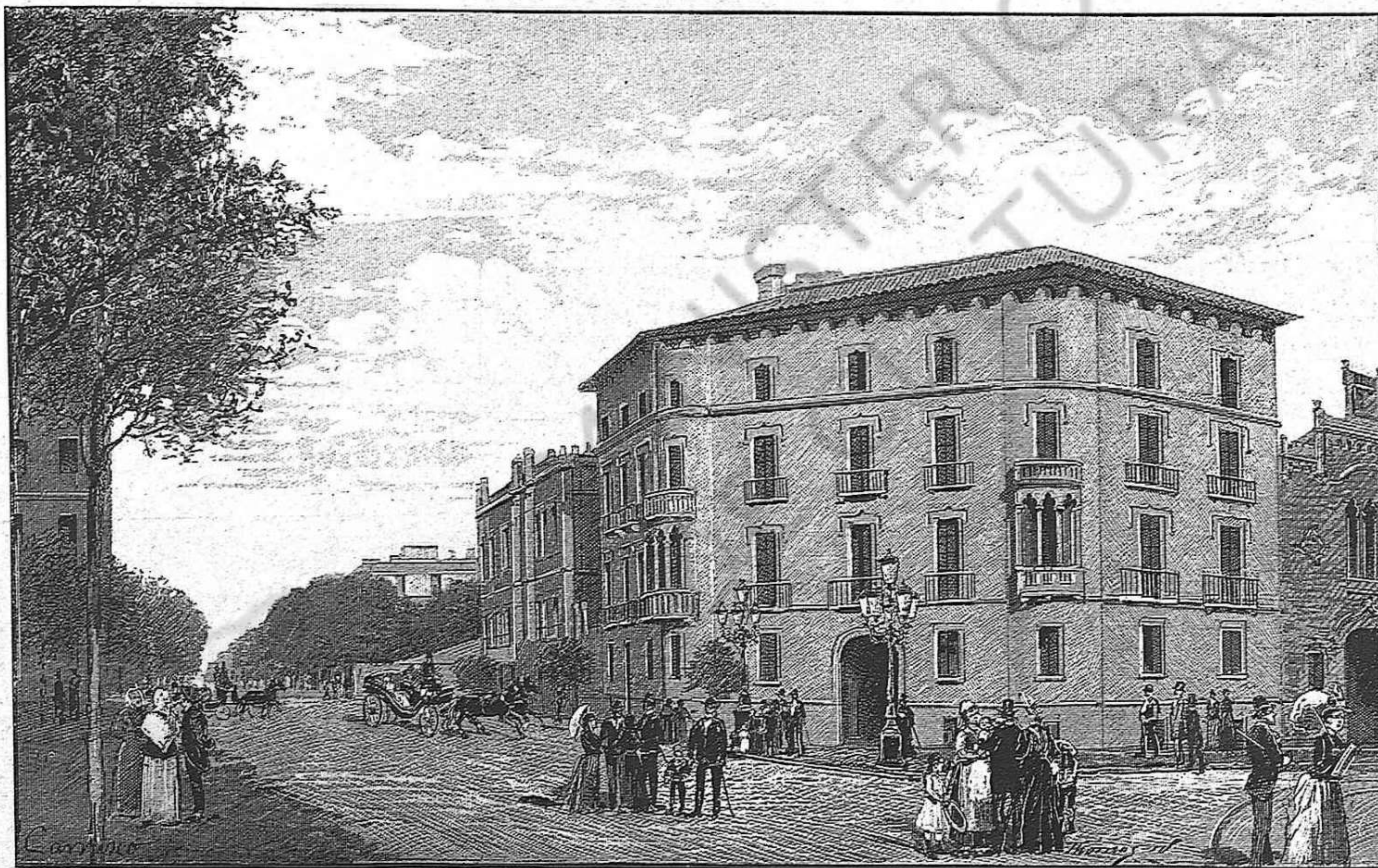
GRABATS.—La Gran via, ó carrer de las Corts Catalanas, desde la Universitat á la Creu Cuberta, per M. Suñé.—Lo carrer de Ronda, entre la Rambla y'l Passeig de Gracia, per J. Carrasco.—Lo Portal del Angel, per S. Junyent.—Lo monument á Prim, projecte y esculturas de D. Lluís Puiggener.—Lo monument á Colon, projecte del arquitecte D. Gayetá Buigas, esculturas dels senyors Alentorn, Atché, Carbonell, Carcassó, Fuxá, Gamot, Llimoná, Novas, Pagés, Vallmitjana-Abarca y Vilanova.—La Rambla de Catalunya, per M. Suñé.—Lo Passeig de Colon, per J. Subietas-Lleopart.—Lo Museu Martorell, projecte del senyor Fontseré, per J. Carrasco.—Lassobras de la Exposició: l'Arch, projecte del senyor Vilaseca; lo Palau de Ciencias, projecte del senyor Falqués; lo Café-restaurant, projecte del senyor Doménech; lo Palau de Bellas Arts, projecte del senyor Font; la Secció Marítima y'l Pont de ferro, projectes del senyor Buigas.—Lo Mercat d'Hostafranchs, per J. Roca.—Lo Mercat de Sant Antoni, á la esquerra del Ensanche, per J. Subietas-Lleopart.—Lo Mercat de la Concepció, á la dreta del Ensanche, per A. Renau.—Lo Mercat de la Barceloneta, per S. Junyent.—

La Gran via, entre l'Universitat y la Rambla, per M. Suñé.—L'enterró del senyor Rius y Tauler, passant per devant de Casa la Ciutat, per M. Suñé.—Lo Parch de Barcelona, vista desde'l terrat del Palau de Bellas Arts, per Nicanor Vázquez.—Lo Cementiri nou, vista desde la carretera, per Nicanor Vázquez.—L'excelentíssim senyor don Francisco de P. Rius y Tauler, pintura de J. Pahissa y fototopia de J. Thomás y Companyia.

CRÓNICA GENERAL

Lo Sínodo diocesà de Barcelona, acabada sa tasca, ha celebrat solemnement la sessió de clausura, assistinthi á aquesta, com á la inaugural, que han estat públiques, una nombrosíssima concurrencia; les reunions secretes, que son les veritablement importants pera'l dret eclesiàstich de la diòcessis, s'han tingut á l'església dels Pares del Oratori de

Sant Felip Neri é hi foren convocades ben aprop de quatrecentes persones, entre religiosos, dignitats y canonges, beneficiats, domers, degans, arxiprestres, rectors, regents, ecònoms, vicaris, capellans de les parroquies y d'altres iglésies y catedràtics del Seminari conciliar; també hi assistiren les primeres autoritats en concepte de testimonis *ad honorem*. Es digne d' ésser citat ab encomi'l detall de que estava escrit en catalá'l projecte de Constitucions sinodals que's repartí ja de temps als reverents senyors rectors pera que l'estudiassen ab tot espay, axí com eran catalanes també les inscripcions posades als compartiments del vestuari improvisat á la Catedral pera'ls qui havian de pendre part activa en les deliberacions; dels tres sermons que s'hi pronunciarren, un á cada sessió, lo darrer ho fou en la nostra llengua; versá sobre'l carácter, importancia y trascendencia del ministeri parroquial, y'l digué mos-

CARRER DE RONDA, ENTRE LA RAMBLA Y'L PASSEIG DE GRACIA, PER J. CARRASCO.

sen Francisco Crusellas, rector de Santa María de Sans.

**

Un espectacle que s'ha posat de moda á l'extranger, y d'allí l'hem hagut de copiar, com totes les modes, es lo de les maniobres militars en gran escala; lo capitá general de Catalunya, senyor Martínez, les ha disposades y dirigides, y'l teatre de l'acció ha estat Calaf y alguns poblets de sos voltants, que no debían may haver somiat veures tan plens de gent com s'han vist en aquests quatre ó cinch dies que han durat los exercicis de la tropa; la estada allí diu que costava una pila; y encara gracies si les incomoditats y'ls perills del dormir á la serena no compensavan la satisfacció del curios atret per la relativa novetat de la cosa. La impressió que han dextat les maniobres, segons nos han contat per telègrafo'ls corresponsals dels diaris, es de que, salvant algunes càrregues que han estat brillantíssimes, les hi há faltat la convenient precisió per la poca experiéncia que tenen los nostres soldats en les coses de la guerra; si, como es de creure, aquesta práctica del ofici pera que resulte eficás l'ha de

guanyar l'exèrcit en les guerres formals, no pas en batalles més ó menys *simulades*, tant de bo que may la arriben á possehir los soldats d'Espanya.

**

Lo Catalanista, de Sabadell, ha publicat lo setè volum de sa biblioteca, contenint les poesies insertades en dit periòdich durant l'anyada que finí'l darrer d'agost prop-passat; entre les composicions que figuran en aquest llibre n'hi há algunes que son verament notables, com s'endevina al enterarse dels noms de sos autors.

Un altre llibre catalá ha vist la llum en aquesta quinzena; tal es lo titolat *Poesies*, una estimable collecció de treballs en vers de don Claudi Omar.

Hem de cloure aquesta secció de la nostra crònica, posant á la llista de les noves publicacions una tercera edició aumentada de *Tres dias en Montserrat*, guía històrica y descriptiva, deguda al senyor Cornet y Mas, redactor del degá dels diaris barcelonins; y no podem dexar en banda alguns opúsculs publicats per la nostra Corporació municipal, referents tots ells á la interessant qüestió sostinguda pe'l mateix Ajuntament d'una part y pe'l senyor

marqués d'Ayerbe de l'altra, qüestió de la qual havem parlat en altre número, reservant ocuparnos d'ella encara en una de les vinents cròniques.

**

A l'hora d'escriure aquestes ratlles se deu estar celebrant en Vilanova la solemne inauguració de l'estátua del poeta Cabanyes, deguda al notable escultor senyor Campeny. La descripció d'aquell acte y demés festes que haurán tingut lloch ab tal motiu, será tasca d'un altre día.

Parlant d'aquest assumpto, ve al cas consignar que'ls figuerenchs han près ab lloable entusiasme l'iniciativa de perpetuar la memoria del insigne ampurdanès don Narcís Monturiol, á qual efecte han constituhit una numerosa Comissió composta de respectables persones ab l'encàrrech de procurar lo foment d'una suscripció pública pera axecar un monument al inventor de la navegació submarina. Part de la esmentada Comissió ha vingut á aquesta ciutat pera treballar en aqueix sentit, y, segons noticies, los resultats dels primers passos fan esperar que abiat lo fins ara injustament oblidat Monturiol tindrà en sa ciutat natal un monument digne de

l'admiració y la gratitud que sos paisans li deuen.

**

Per tot arreu les aspiracions regionalistes, en una ò altra forma, arrelan y reviuhen, que dona bo de veure. Fransa ha fet conèixer de mil maneres que no s'hi sab avenir ab sa organització administrativa d'avuy, renyida del tot ab la justícia y ab la conveniència; no es extrany, donchs, que de tots los departaments s'ascolte ab ansiosa atenció la polèmica promoguda entre les fraccions republicanes pe'l projecte de M. Hovelacque, qui proposa una federació per regions en quant á lo administratiu; aquest projecte ha estat aplaudit y acceptat per molts re-

publicans, que diuhen que ara es l'hora bona per reformes, lliure com se troba'l Govern dels entrebanchs que li posava en son camí'l *boulangisme*. Ja es hora tant mateix de que's comense á pensar una mica en alleugerir á les pobres provincies franceses de la càrrega del París centralista, ab sa nova lley de despotisme, que després de tot no ha sabut vèncer encara aquella nació.

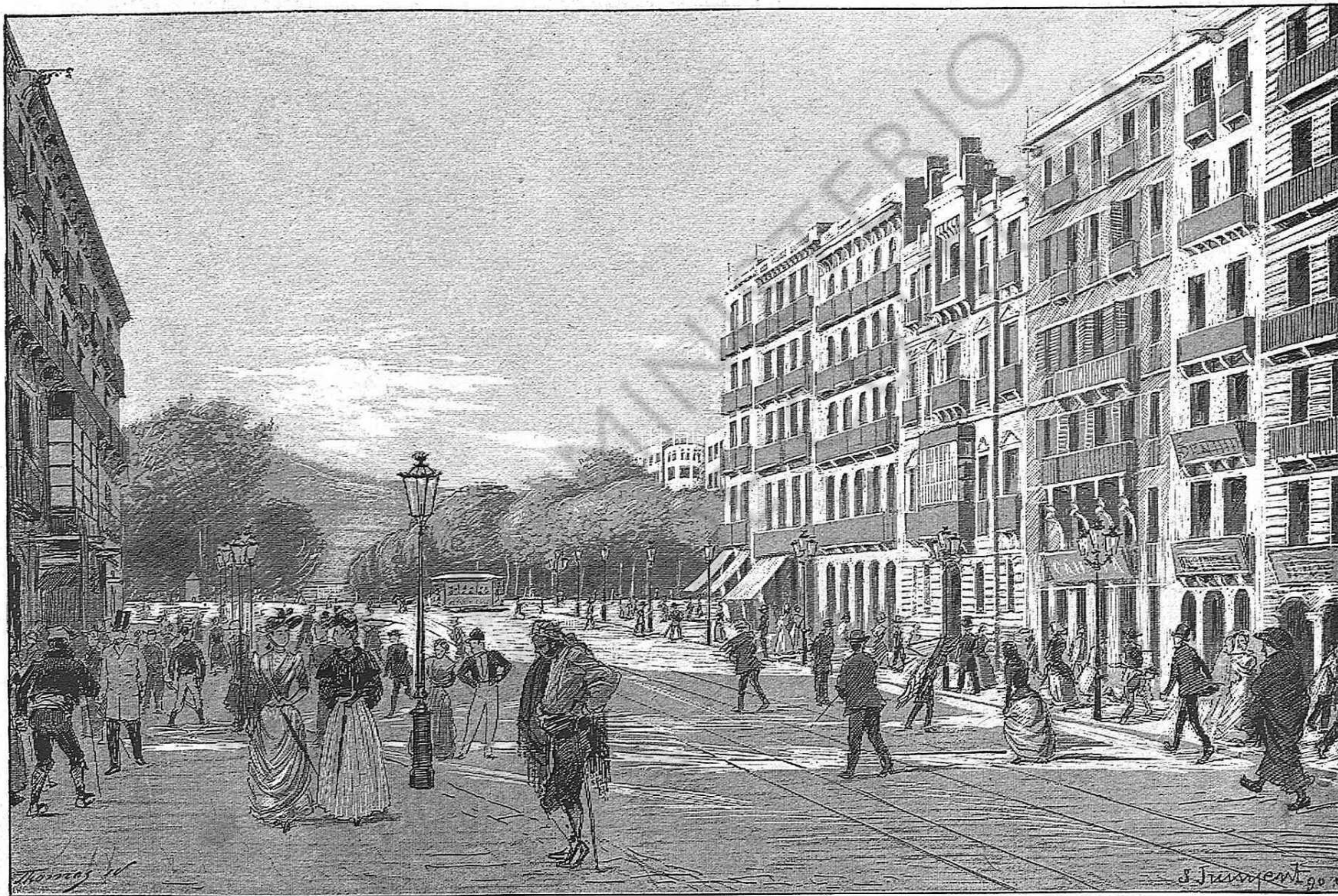
Tampoch los finlandesos volen passar per la supressió de ses institucions característiques, que preten realisar, y ja ho ha fet en part, ab mires centralisadores, lo Czar de Russia; un periòdich escrit en finlandès s'ha fet lo tornaveu d'aquella protesta, y la ha estampada en ses planes ab patriòtica y justificada energia.

Y com si ab lo apuntat no n'hi hagués prou pera donar fe de vida al regionalisme, s'ha remogut la qüestió de l'autonomia d'Irlanda, alsant un colp més sa autorisada veu pera defensarla M. Gladstone en lo *meeting* d'Edimburg, ahont va fer també altres declaracions polítiques que han estat d'allò més comentades.

**

NECROLOGIA.—Don Francesch Carbó, jove catalanista que s'ha donat á conèixer colaborant en lo folletí literari de *La Renaixensa*, acaba de morir en la vila d'Alcover.

La senyoreta donya Carme Ruiz y Alá, directora de l'Escola provincial de tall agregada á la Normal

L'ANTICH PORTAL DEL ANGEL, ARA AVINGUDA FIVALLER, PER S. JUNYENT.

de Barcelona; havia inventat lo sistema d'ensenyansa de tall que dú son nom, y fundá importants colegis dedicats á dita ensenyansa.

Don Baltasar de Bacardí, un dels primers contribuents de Barcelona; figurava en moltes é importants Associacions y desempeñá càrrechs en les Juntas directives d'institucions benèfiques y de utilitat general.

**

Ja ha publicat lo diari oficial d'aquesta província les bases y reglament de la primera Exposició general de Belles Arts que baix los auspicis del Excelentíssim Ajuntament de Barcelona's celebrarà en aquesta ciutat en la primavera pròxima. Del 26 de febrer al 7 de mars del any vinent s'admeterán pera dita Exposició les obres de pintura, escultura, arquitectura y arts reproductives, debent enviar-se á la Comissió organitzadora en lo Palau de Belles Arts. L'Ajuntament destina la quantitat de 50.000 pessetes pera la adquisició d'obres á judici d'un Jurat

especial. Firman les referides bases y reglament lo senyor alcalde, varis regidors y'ls presidents de les institucions y societats artístiques de Barcelona, tots los quals componen la Comissió organitzadora de la projectada Exposició.

ENRICH LAPORTA.

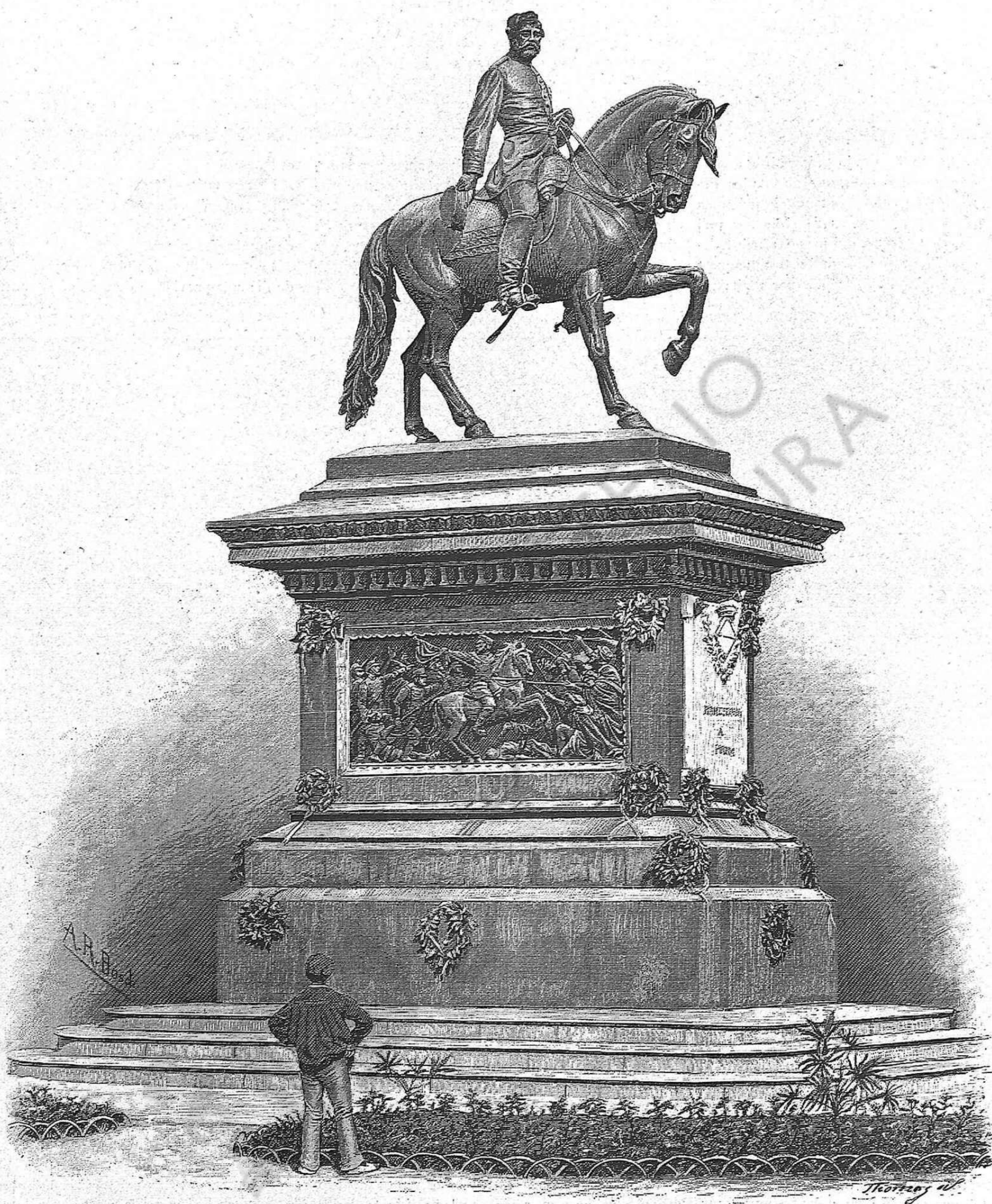
NOSTRES GRABATS

Dediquem aquest número á honrar la memoria del senyor Rius y Taulet, mort en mal'hora, perque veyem en ell, no'l polítich, sinó l'home que ha treballat constantment en favor de la nostra ciutat. Podrán los esperits neguitosos ò mesquins trobar la part flaca de sa conducta, de son caràcter, de sa gestió; y no'ls hem de acompanyar en aquesta feyna. Ningú podrá negar que á sa poderosa iniciativa, á sa incansable activitat, á sa decisió en fer seus los projectes que se li sometían, á son amor per Barcelona, debem los barcelonins gayre bé totas las milloras de que gosem, de pur ornat las unas, d'aplicació artística ò científica las altres, de útil comoditat moltes, altres de necessitat higiènica y de policia urbana.

LA ILUSTRACIÓ CATALANA, qu'agraheix al senyor Rius lo progrés qu'ha portat á la nostra ciutat, dona en aquest número son retrato, que, d'una fotografia del senyor Audouard, há pintat lo senyor Pahissa, y han reproduhit fototípicament los senyors Thomás y Companyia, y l'acompanya d'un seguit de grabats representant las principals milloras, realizadas per ell, qual explicació es inútil fer perque son prou conegudas de tothom.

Carrers, com la Gran vía de l'esquerra y la Rambla de Catalunya; passeigs, com los de Sant Joan y de Colón; mercats, com los de la Barceloneta y de Sant Antoni; edificis, com lo Museu Martorell y'l Palau de Justicia en construcció; monuments, com los de Colón y Prim; construccions monumentals, com l'Arch y'l Pont y'l Restaurant y totas las que sobren de nostra esplèndida Exposició; obras públicas, com l'hermosíssim Parch á llevant, y á ponent lo pintoresch Cementiri Nou.... ¿Què més s'ha de fer per merèixer l'estimació, l'agrahiment de sos conciutadans?

Al dedicar aquest recort al que fou per sos serveys primer Marqués d'Olèrdola, enviem á sa atribulada familia'l pèsam més verdader per la pèrdua qu'acaba de sofrir, y li desitjem tots los consols possibles.

LO MONUMENT A PRIM, PROJECTE Y ESCULTURAS DE D. LLUIS PUIGGENER.

BARCELONA Y LO SENYOR RIUS Y TAULET

Quan se va extèndre, ab la prestesa de totes las desgracias, la nova trista de que havia finat nostre pòpular ex-alcalde, cessaren gayre be totes las animadversions contra sas idees polítiques, contra sos defectes humans, contra sa gestió municipal, y la inmensa majoria dels barcelonins tancá son cor á las petites passions y s'apressá á rendir lo tribut que s'havia guanyat lo distingit home públich, recordant solsament lo molt y molt que li deu nostra ciutat.

Aquesta conducta, completament d'acort ab la moral cristiana, no fou per desgracia unànime; una nota se destacá en tota sa innoble nuesa, llotosa é

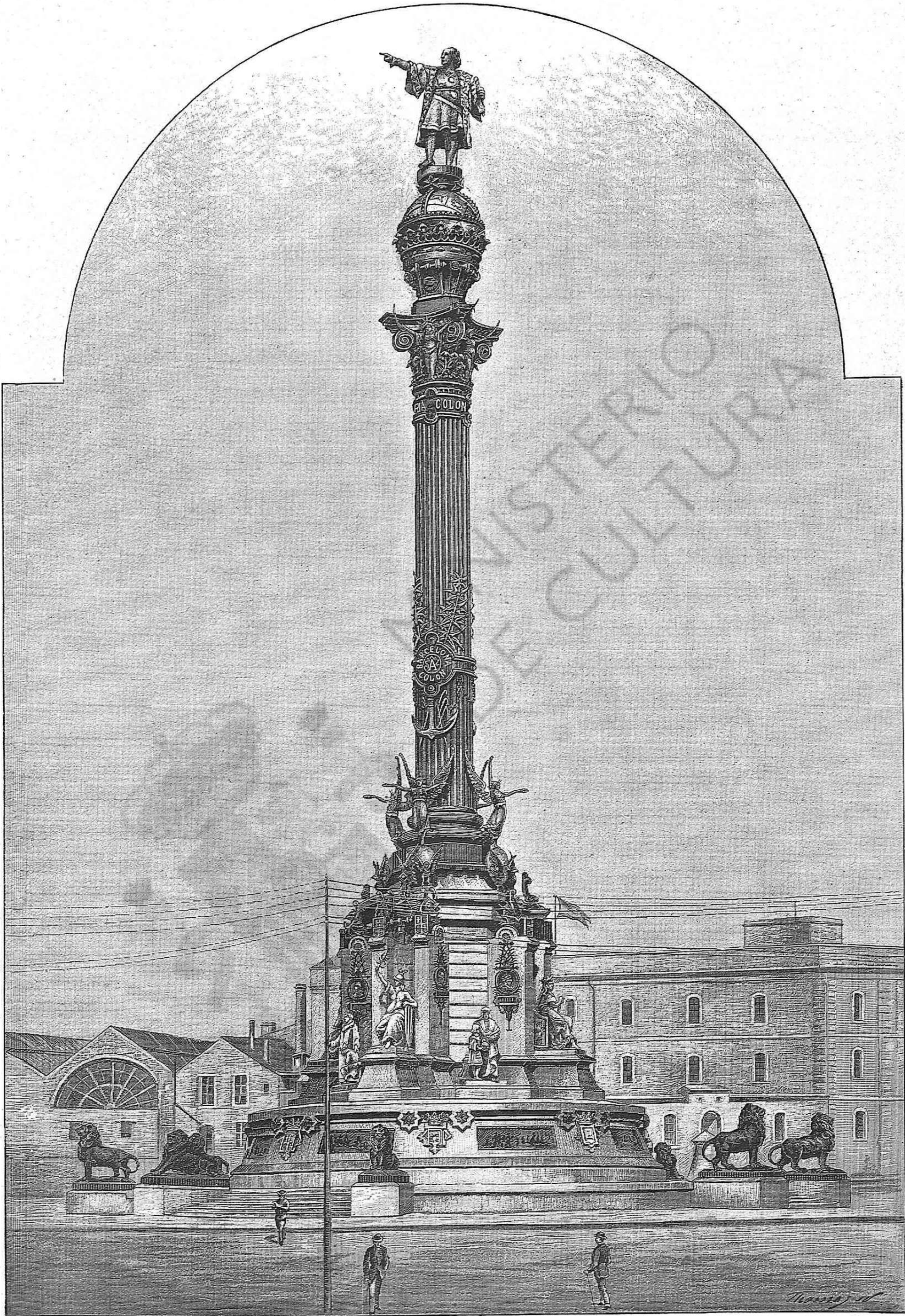
inmunda, y que produhí efectes contraris á son propòsit. En lloch de posar de relleu los defectes del home que insultava de cos present, demostrá que encara havia tingut prou noblesa pera no rebaxarse á comprar lo mercenari silenci d'una Empresa corruptora y corrompuda.

Fora d'axò, Barcelona, com un sol home, plorá com plora una gran ciutat la mort del senyor Rius y Taulet, y en aquells moments solemnes li dedicá respectuós tribut d'afecte y veneració. Y més tart, tal com passa en la familia ab la troballa d'objectes pertanyents á un difunt estimat, s'ha anat reconstituint sa honrosa vida y s'han apreciat del tot los recorts que testifican l'estimació que á nostra capital professava son ilustre fill, recorts que no

son altra-cosa que las melloras que ab sa may venduda activitat li dexá com á preuhada herencia.

Pera tractar d'aquestas melloras de que avuy nos gaudim los barcelonins, havem agafat la ploma, procurant senyalarlas totes com mellor sapiguem y del modo que vingan á nostra memoria, dexant per mans més aptas l'estudi de las qualitats que adornavan al difunt Marquès d'Olèrdola.

Sense parlar de la colossal empresa de la Exposició, que tant notables obras nos ha dexat, debem consignar que á sa constancia y abnegació se deu la inmensa riquesa que avuy per avuy representan los terrenos de nostre *Ensanxe*, beneficiats de manera casi inverossimil per l'obertura de las grans vías, carrer de Cortés y Rambla de Catalunya. Per

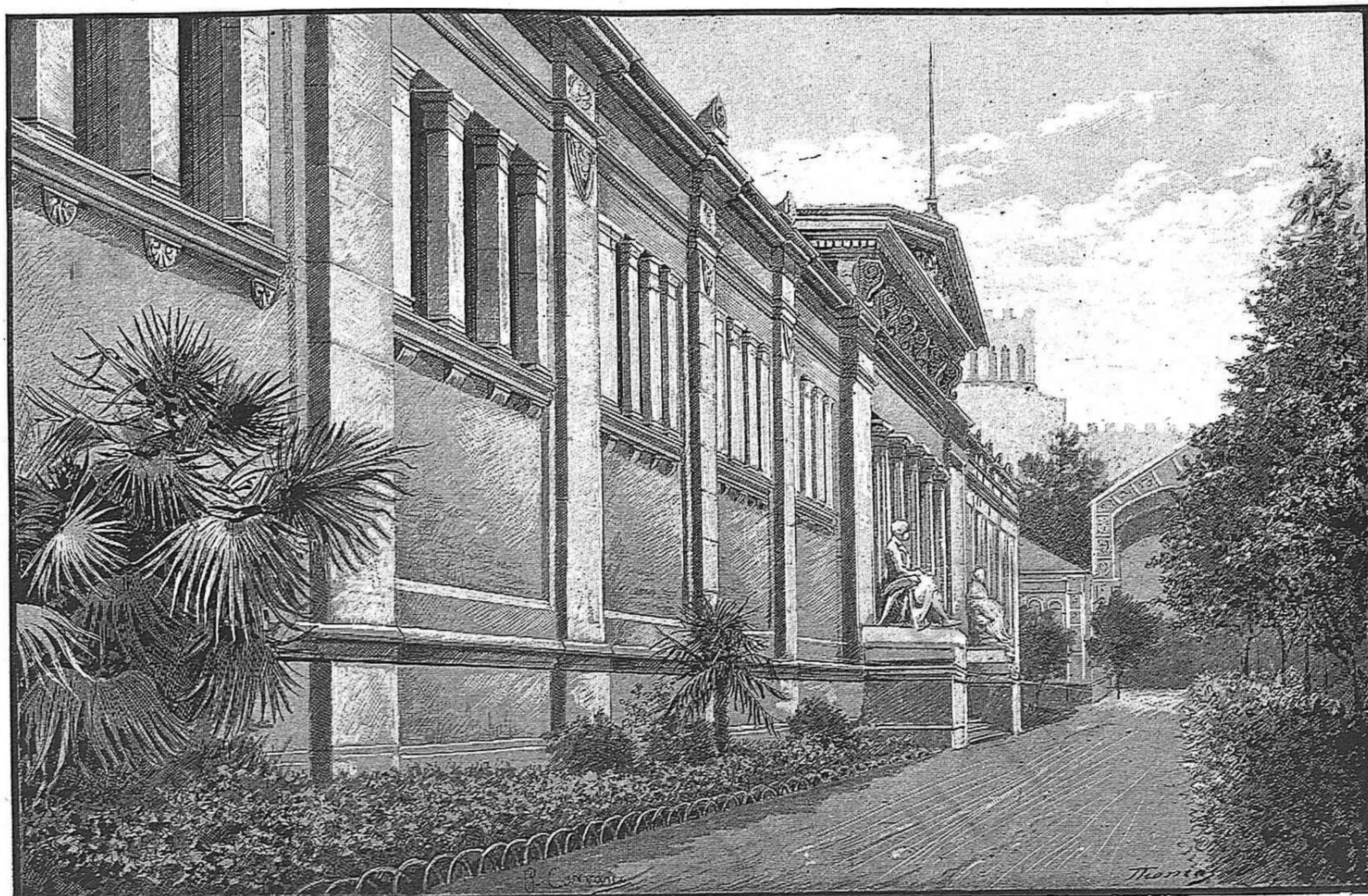
LO MONUMENT A COLON, PROJECTE DEL ARQUITECTE D. GAVETÀ BUIGAS, ESCULTURAS DELS SENYORS ALENTORN, ATCHÉ, CARCASSÓ, FUXÀ, GAMOT, LLIMONA, NOVAS, PAGÉS. VALLMITJANA-ABARCA Y VILANOVA.

LA RAMBLA DE CATALUNYA, PER M. SUNÉ.

LO PASSEIG DE COLON, PER J. SUBIETAS-LLEOPART.

LO MUSEU MARTORELL, PROJECTE DEL SENYOR FONTSERÉ, PER J. CARRASCO.

altra part, lo mohiment industrial de fabricació y de construcció que's notá en Barcelona abans y després del gloriós Certamen Universal, á ell li es degut, estalviant d'aquesta manera á Barcelona los llastimosos espectacles á que donan lloch las crisis obreras.

Havem parlat de la Rambla de Catalunya, y en ella hi debem senyalar lo monument al músich-poeta Clavé, que inaugura lo senyor Rius y Taulet.

La plassa de Catalunya, arreglada com está avuy, qu'encara que s'ia interinament, ha mellorat en gran manera; lo soberch monument á Colon, inaugurat per la Reyna Regent; los grandiosos mercats de Sant Antoni, de la dreta del *Ensanche*, de la Barceloneta y d'Hostafranchs; lo cementiri nou ó del SO., tot, tot es fill de sa empresa patriòtica y grandiosa.

La obertura del Portal del Angel, formant la magnífica avinguda anomenada de Fivaller, qu'es l'enllás més ben entès y monumental de Barcelona vella ab la nova ciutat; l'empedrat y entasconat de molts dels principals carrers; lo plantejament de la reforma de Barcelona; la construcció del Palau de Justicia y de la nova presó; la restauració de nostre històrich Saló de Cent y construcció d'una escala d'honor en la Casa de la Ciutat; la promoció de concursos pera l'arreglo de la plassa de Catalunya, pera la urbanisació de la *Fransa*; lo monument al general Prim, y altrás y altrás que no recordem, per més que l'imaginació s'hi esforsí, las debem al senyor Rius y Taulet, qui, si no las feu baix sa esfera d'acció, ja que molts no li era possible ni de lley, contribuí ab son incansable zel á sa definitiva realisació.

Altra mellora: l'estat actual de la Ciutadela, reduhida á sa més mínima expressió y convertits los edificis que'ns avergonyían ab sa presencia en llochs útils pera esbarjo y recreació del art y de las ciencias.

¡Descansi en pau nostre ex-alcalde! Ha mort sens

veure lograt son doble somni de grandesa pera Barcelona: sa reforma interior y l'agregació avuy necessaria de tots los pobles del pla, de riu á riu y del mar al Tibidabo.

Ara ab justicia pot ésserli colocat lo seu retrato en la Galeria de Catalans ilustres de nostre Concell municipal, com á premi del gran amor que tenia á Barcelona, y del que'n son mostrás tan claras y evidents las melloras de que acabem de parlar.

B. B. A.

COMUNICAT

Senyor Director de LA ILUSTRACIÓ CATALANA:

Estimat amich: Contesto al comunicat que la Empresa del Teatre Catalá de Romea li ha dirigit en lo número 246 de son periòdich. Lo tal comunicat me demostra que dita Empresa, al llegir ma revista de teatres del número 245, no estava en bona disposició d'ànim, ja que interpretá com á marcat intent de ferir susceptibilitats la apuntació d'un fet certíssim.

Pera mi sol no hauría replicat; però vos, amich Director, merexé que'l públich no crega que's calumnia desde las planas del vostre diari, y en aquest concepte declaro que m'afermo en lo que vaig dir en la esmentada revista del número 245. Bastará que mos estimats lectors comparin las primitivas llistas de Romea ab las que hi han en lo comunicat de la Empresa. En aquesta hi há *gayre be* los matexos autors que en las primitivas; però en quant á las obras s'hi há fet tal variació, que no las conixeria qui las redactá. En efecte, faltan en la última llista las següents obras de la primitiva: *Parents y trastos vells*, *Or*, *Lo campanar de Palma*, *La germana gran*, *Lo comte d'Arnau*, *Entre bastidors*, *La*

dona y la baylerina, *La primera llissó* y *L'idol de fanch*.

Y en cambi s'hi llegexen en la llista del comunicat: *Los comptes d'en Martí*, *Sense sogra*, *L'embaixador de Reus*, *Las bodas de plata*, *Lo comte de Pallars*, *La espiga roja*, *La gent del llamp*, *Cartas anònimas*, *Viva'l divorci*, *Tiranta domèstica*, *Lo que son las donas*, *Lo cos del delictè*, *Los almogàvers*, *Per carambola* y *La primera á Barcelona*.

Tot axò prescindint de don Joseph Pin y Soler, á qui la Empresa li atribueix la comedia *La familia dels Garrigas*, essent axís que dit autor no l'ha escrita ni ha pensat escriurela, y sí sols ha autorisat al senyor Soler (*Pitarra*) pera que la escrivís trayent-la de sa novela.

Me sembla prou tot lo dit pera posar de relleu la poca solidés dels arguments ab que la Empresa de Romea preten presentarme com á falsificador de documents. Si realment tenia al comens de temporada tot lo que'ns ofereix ara en sa nova llista, ¿per qué no ho anunciava al públich?

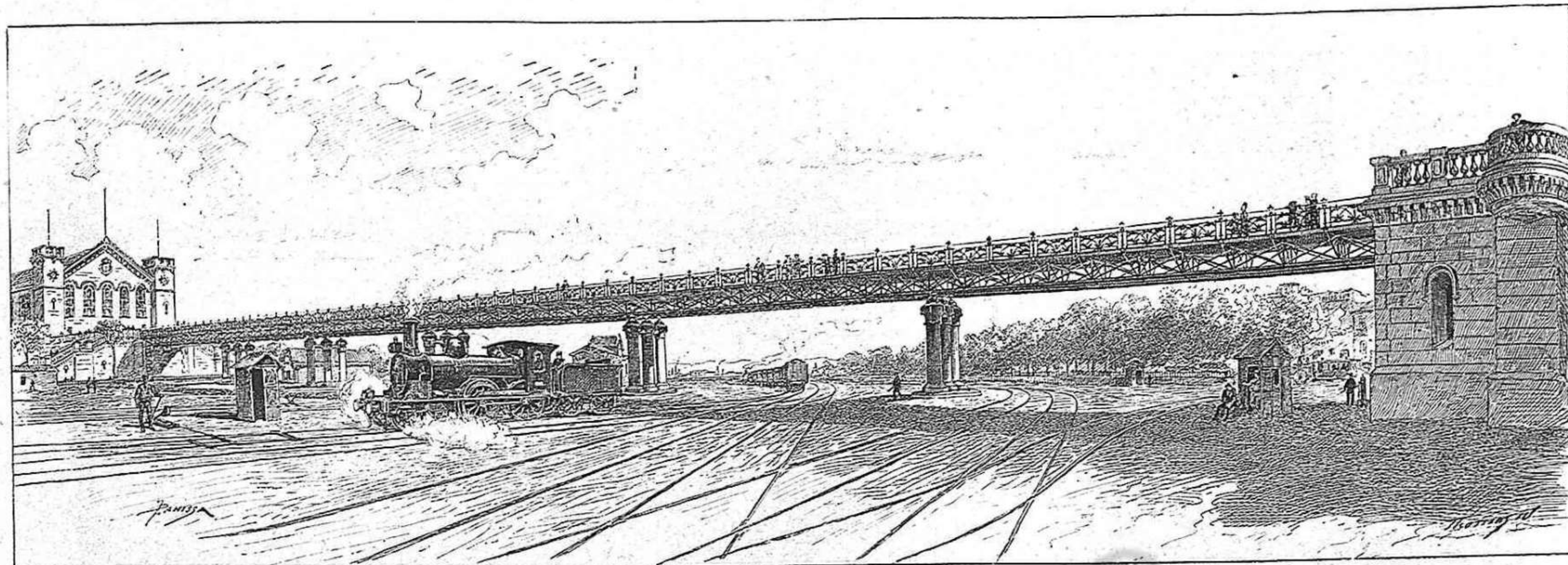
Respecte á que jo acuso á dita Empresa d'inaugurar en castellá, es fals, perquè dono solsament compte del fet sense comentaris, y la lletra bastardilla que hi há en lo *suelto*, correspon á la paraula *saynete*, que no es de nostra llengua, y per axò la vaig subratllar.

Sápiga, donchs, la Empresa de Romea que la segona intenció que pot encloure l'escriure una paraula en bastardilla, no alcansa fins á las demés que no están subratlladas, y com l'única qu'ho estava era *saynete* y no la paraula (castellá), resulta que la Empresa, ó no es forta en Gramática, ó be cercava un pretext pera parlar y fer comparacions ab Novetats.

Com en aquest terreno, senyor Director, no haig d'entrarhi, me respetesch vostre amich y company, y us dono mercés per las atencions merescudes.

X.

LAS SOBRAS DE LA EXPOSICIO

LO PONT DE FERRO, PROJECTE DEL ARQUITECTE SENYOR BUIGAS.

L'ARCH
PROJECTE DEL AR-
QUITECTE SENYOR
VILASECA.

E. Sivilla

REVISTA DE TEATRES

Comenzo la present revista cumplint ab pler la promesa que vaig fer en ma anterior de parlar del estreno de *Sogra y nora* de D. Joseph Pin y Soler, producció que ha inaugurat la sèrie de las que donará lo Teatre catalá de Novetats, y dich ab pler, perque es aquesta una d'aquellas vegadas en que la crítica pot lleansarse al aplauso calurós, ja que's tracta de un èxit verdader y llegítim. La fama que com á novelista te ben guanyada lo senyor Pin y Soler, fou motiu pera que la proximitat del estreno de sa primera obra dramática, anés avivant la curiositat en tots los círculs literaris y artístichs de nostra Ciutat, desitjosos de veure com se manifestarían en la escena aquella intensitat d'observació, aquella precisió de la frase, aquell brillant contrast d'ideas y sentiments que caracterisan l'estil del senyor Pin.

Dit está, donchs, ab axò que la sala de Novetats oferí lo día del estreno un aspecte brillant, y que la concurrencia era ben competent pera donar son fallo sobre'l mèrit de la obra. Aquest fou entusiasmatament favorable. Las personas inteligentes; los amants de nostre teatre regional se trobaren devant d'una producció escrita ab un naturalisme de bona lley, ab caràcters destrament pintats, ab escenas copiadas directament de la vida real y enlassadas ab ma hábil per medi d'una acció senzilla mes altamente interessant; se trobaren, en fí, en que la alta comedia havia reaparegut, tal volta més precisa que en altres temps, en la escena del teatre catalá.

Los ruidosíssims aplaudiments que la obra obtingué'l primer día, de tan selecte concurs, s'han anat repetint en las successivas y nombrosas repre-

LA SECCIO MARITIMA, PROJECTE DEL ARQUITECTE SENYOR BUIGAS.

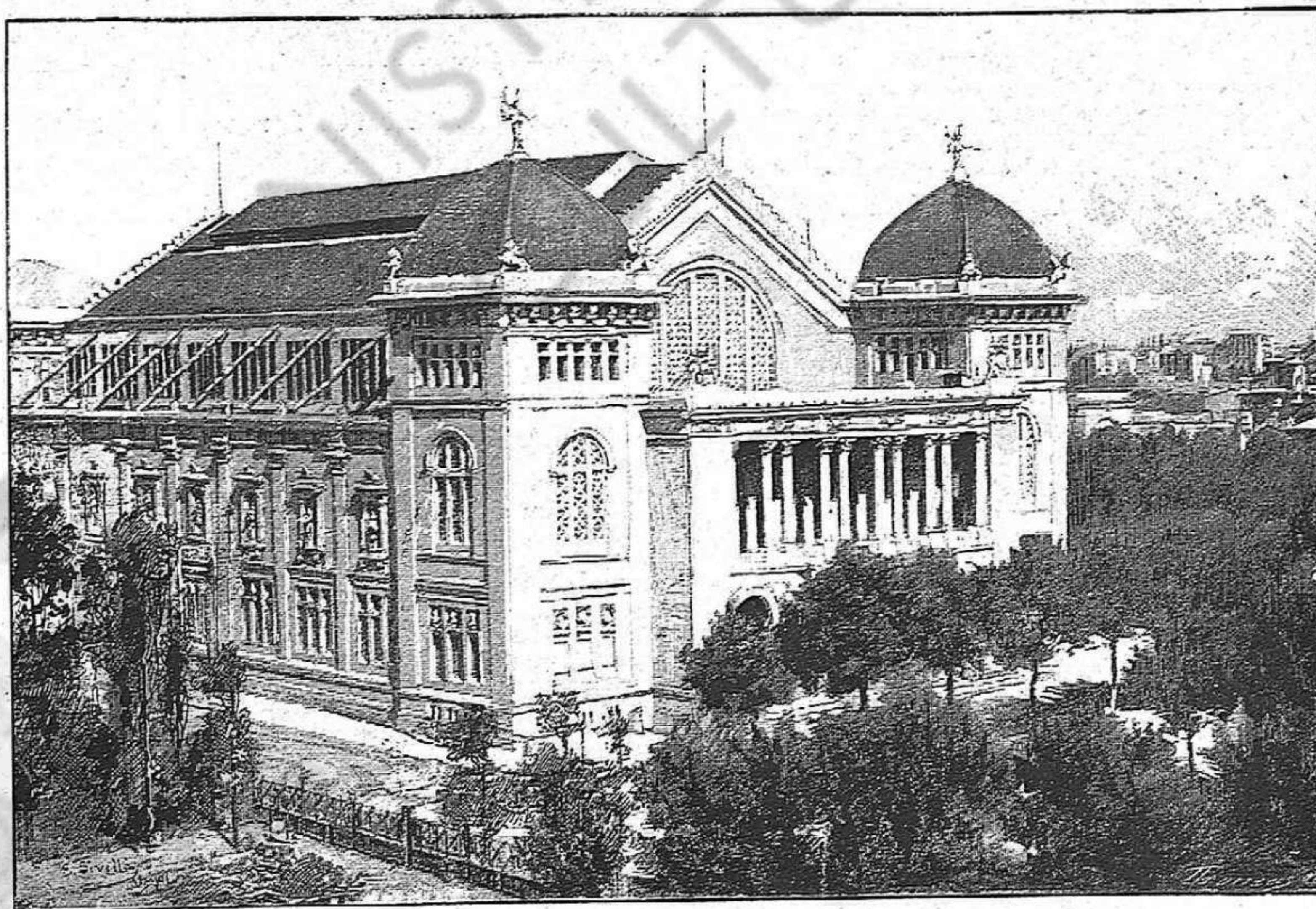
LAS SOBRAS DE LA EXPOSICIO

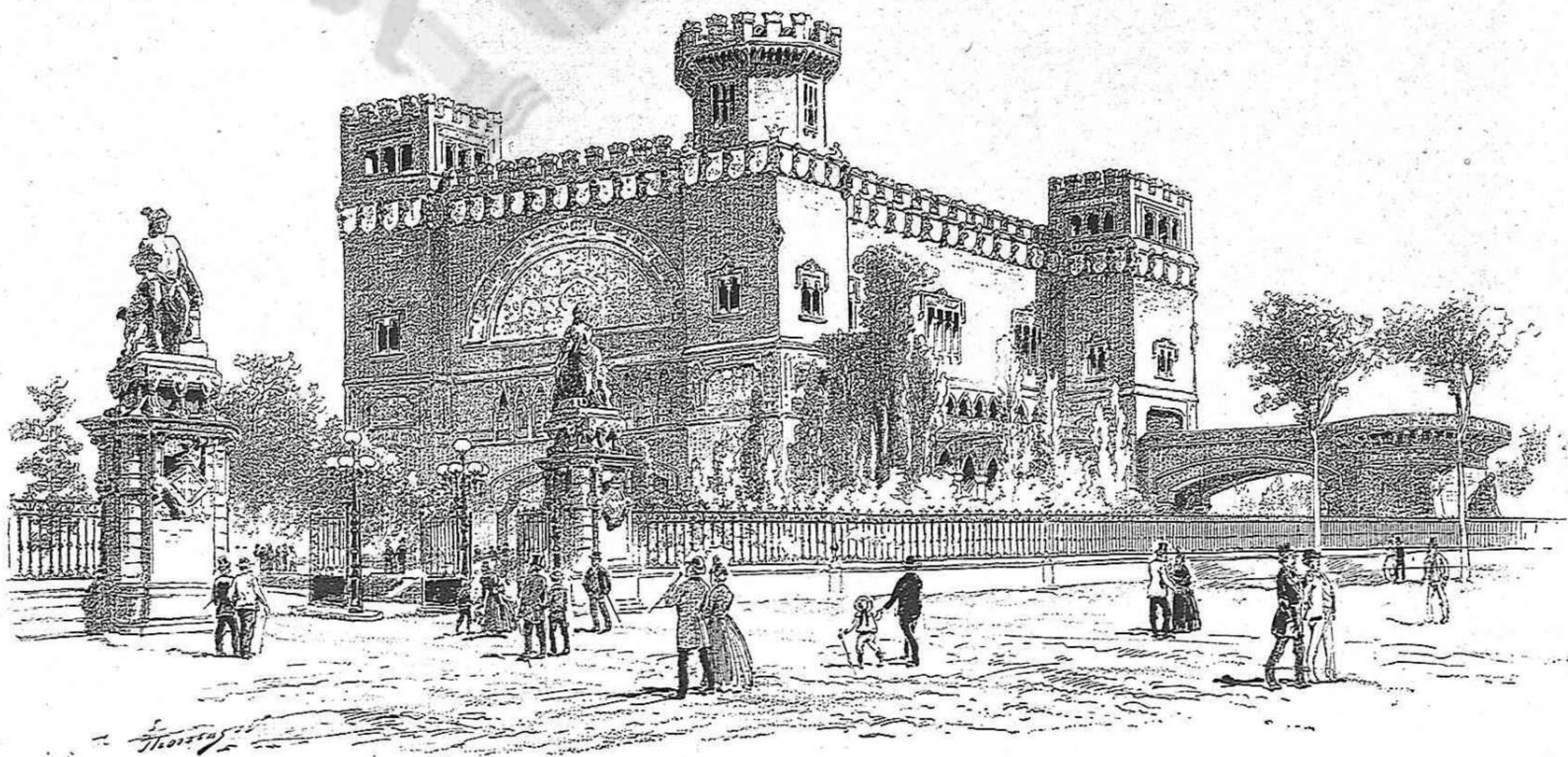
LO PALAU DE CIENCIAS, PROJECTE DEL ARQUITECTE SENYOR FALQUÉS.

sentacions que d'ella s'han donat; revelant aquexa unanimitat de manifestacions de totes las classes de la societat devant d'una producció que tan s'aparta de certs patrons massa prodigats, quant ha guanyat nostre públich en bon gust y en educació artística. Cal, no obstant, en justícia, fer participes del triunfo alcançat per lo senyor Pin, als actors que des-empnyaren la obra: senyoras Mena, Parrenyo, Palá y Fontova, y senyors Bonaplata, Fontova, Soler, Goula y Muns, los qui treballaren ab verdader carinyo pera identificarse en lo difícil gènere á que pertany la comedia, demostrant alguns d'ells com lo senyor Fontova, sas dots eminents, y alcançant tots en alguns quadros, com lo del final del primer acte, la perfecció, obtenint repetits aplausos.

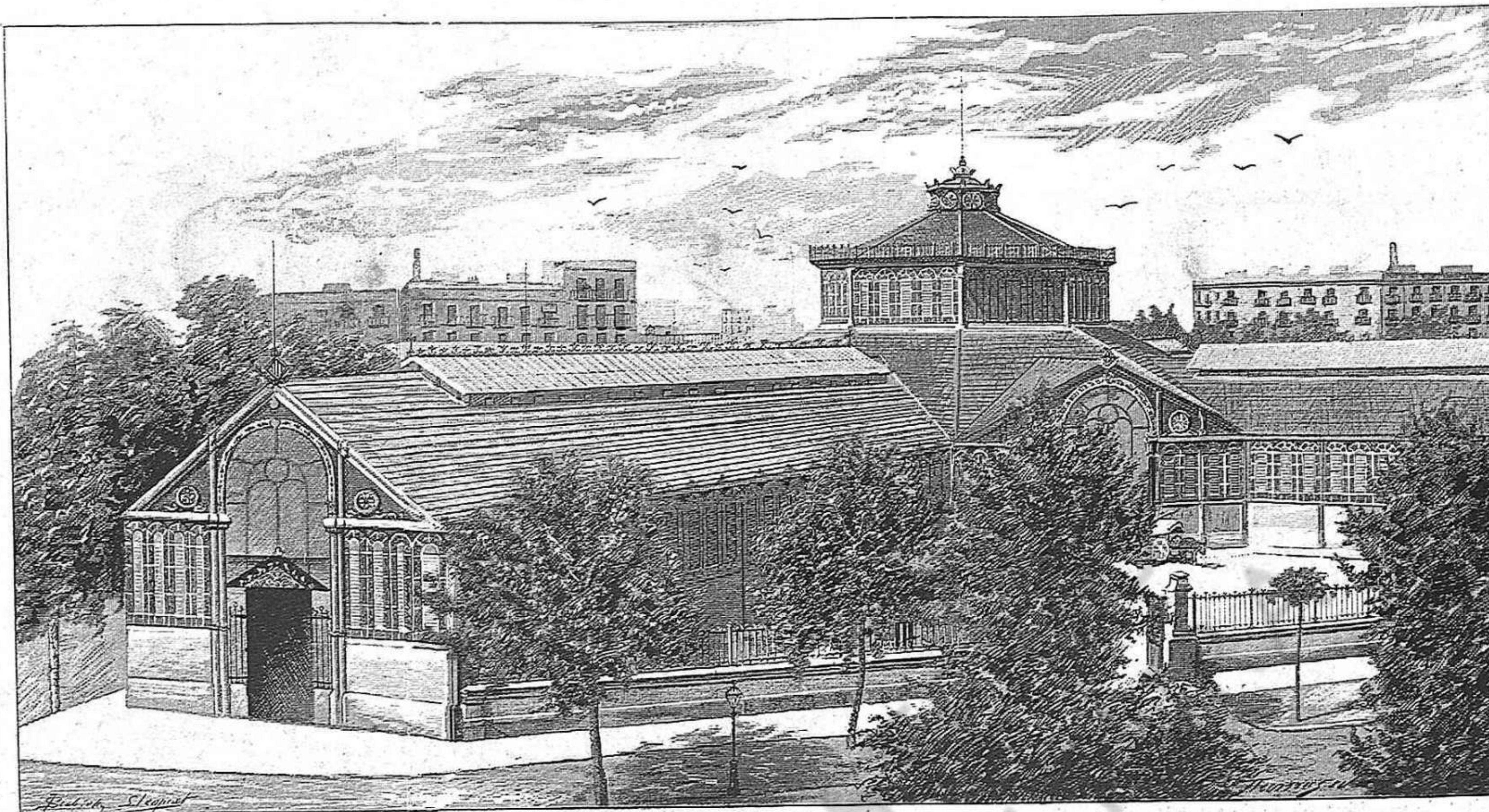
En lo Romea s'ha posat en escena altra producció nova: *La Parentela*, del conegut escriptor y celebrat actor don Conrat Colomer. Es una comedia de costums, arreglada á nostre teatre ab recomenable acert. Encara que en son desenrotllo s'hi notan desigualtats, ja que á voltas lo to baixa fins á la joguina y puja altras á las alturas del drama, está axò compensat per lo ben treballat de las escenas que presentan situacions que despertan l'interés del espectador. Lo diálech, sense ser brillant, es ani-

LO PALAU DE BELLAS ARTS, PROJECTE DEL ARQUITECTE SENYOR FONT.

LO CAFE RESTAURANT, PROJECTE DEL ARQUITECTE SENYOR DOMÉNECH.

MERCAT DE SANT ANTONI, PER J. SUBIETAS-LLEOPART.

mat y natural; acreditant las reconegudas dots del senyor Colomer pera la literatura dramática.

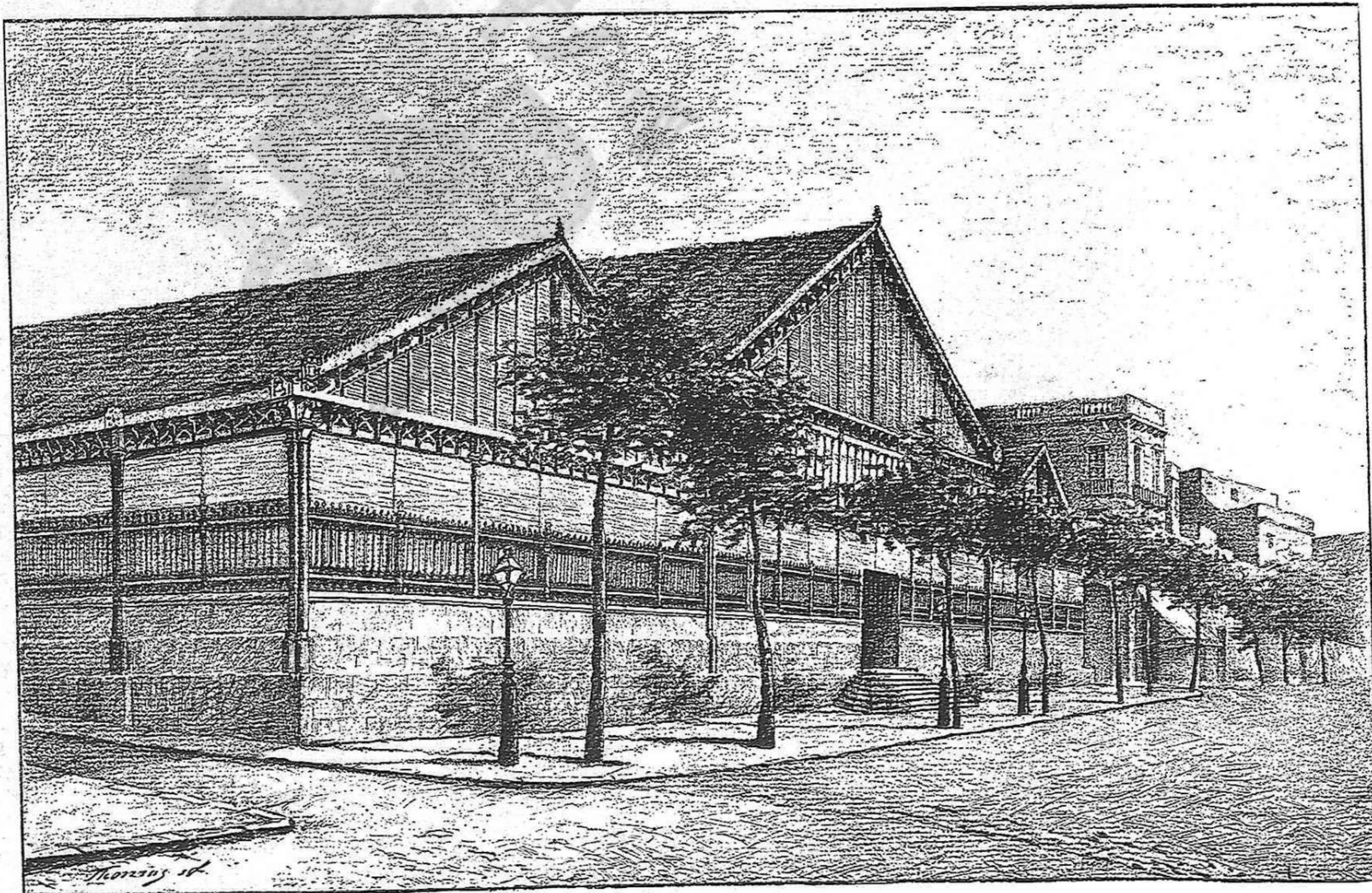
Lo desempenyo de la obra fou notable per lo ajustat; notantse que havia estat ben ensejada. S'hi distingí especialment la senyora Monner, lo públich que omplia enterament la sala no escassejà'ls pica-ments de mans.

En los cartells del propi teatre figura ja fa días una joguina en un acte titulada *Qui mes mira*, ori-

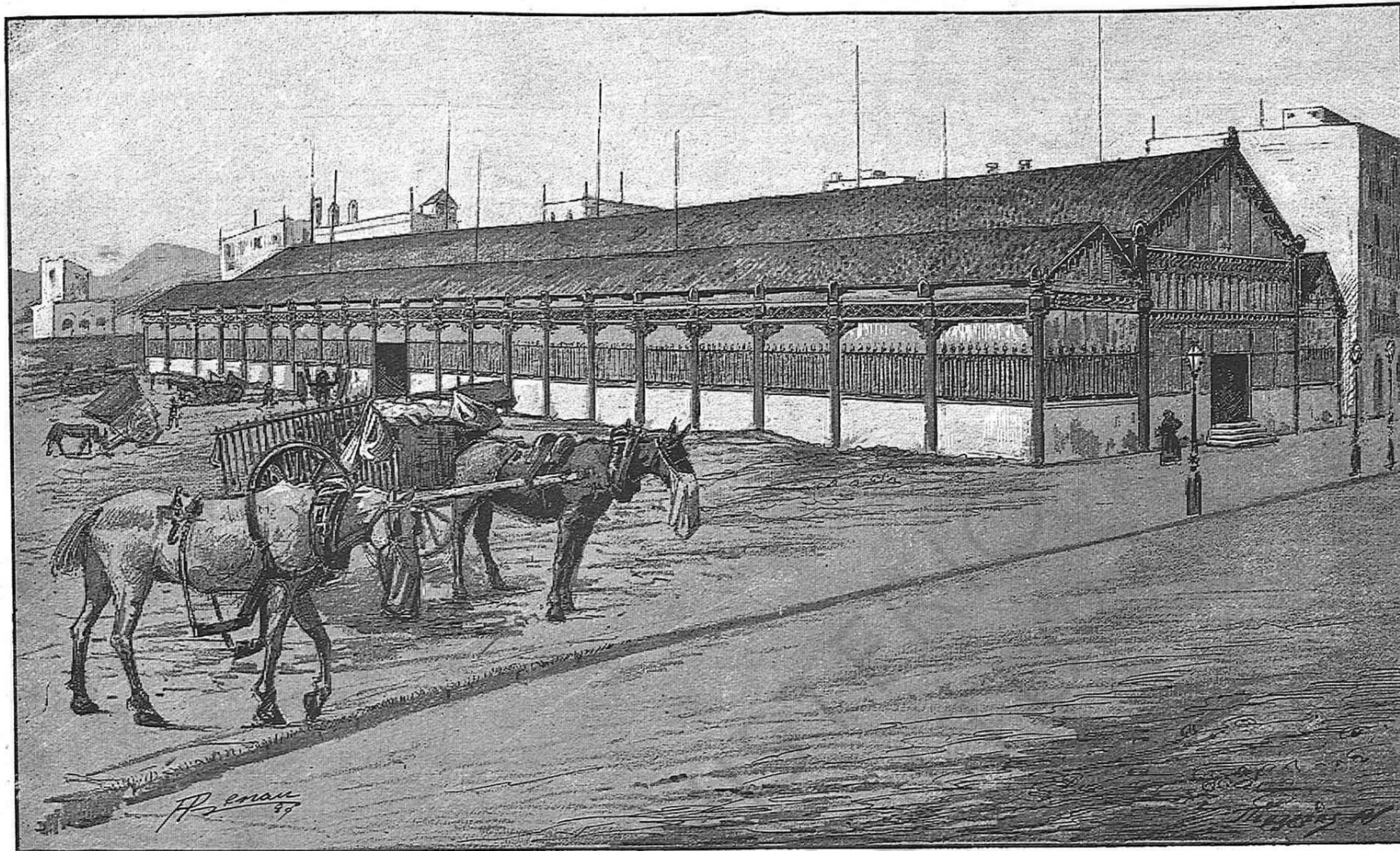
ginal de don Conrat Roure, que está destinada á veüreshi per molt temps. Es un verdader proverbi, posat en acció per medi d'un argument concebut ab singular enginy, y desenrotllat d'una manera acabada. No cal dir, conegut lo talent de son autor, que la versificació es fácil y'ls tipos ben dibuxats; sols he de fer notar, en aplauso seu, que aquesta joguina pot presentarse, avuy ab més motiu que may, com á model de cultura de llenguatje y de

gracia còmica de bon gènero. En ella s'hi distingeix lo senyor Colomer que's veu ben secundat per los demés actors.

Indicant que en Novetats s'han donat á conèixer duas pessas en un acte *A primera vista* del senyor Fontova (Don Lleó) y *Los tres sonàmbuls* del senyor Carreras, ab més èxit la primera que la segona, queda termenada per avuy ma tasca en lo tocant á literatura catalana.

MERCAT D'HOSTAFRANCHS, PER J. ROCA.

LO MERCAT DE LA CONCEPCIO, PER A. RENAU.

Los demás teatres pot dirse que solsament s'ocupan á preparar la campanya de *Tenorios*, plat tradicional, que com las castanyas y panallets aquí, y los bunyols de vent á Madrid, no pot faltar cap any per la diada de Totsants.

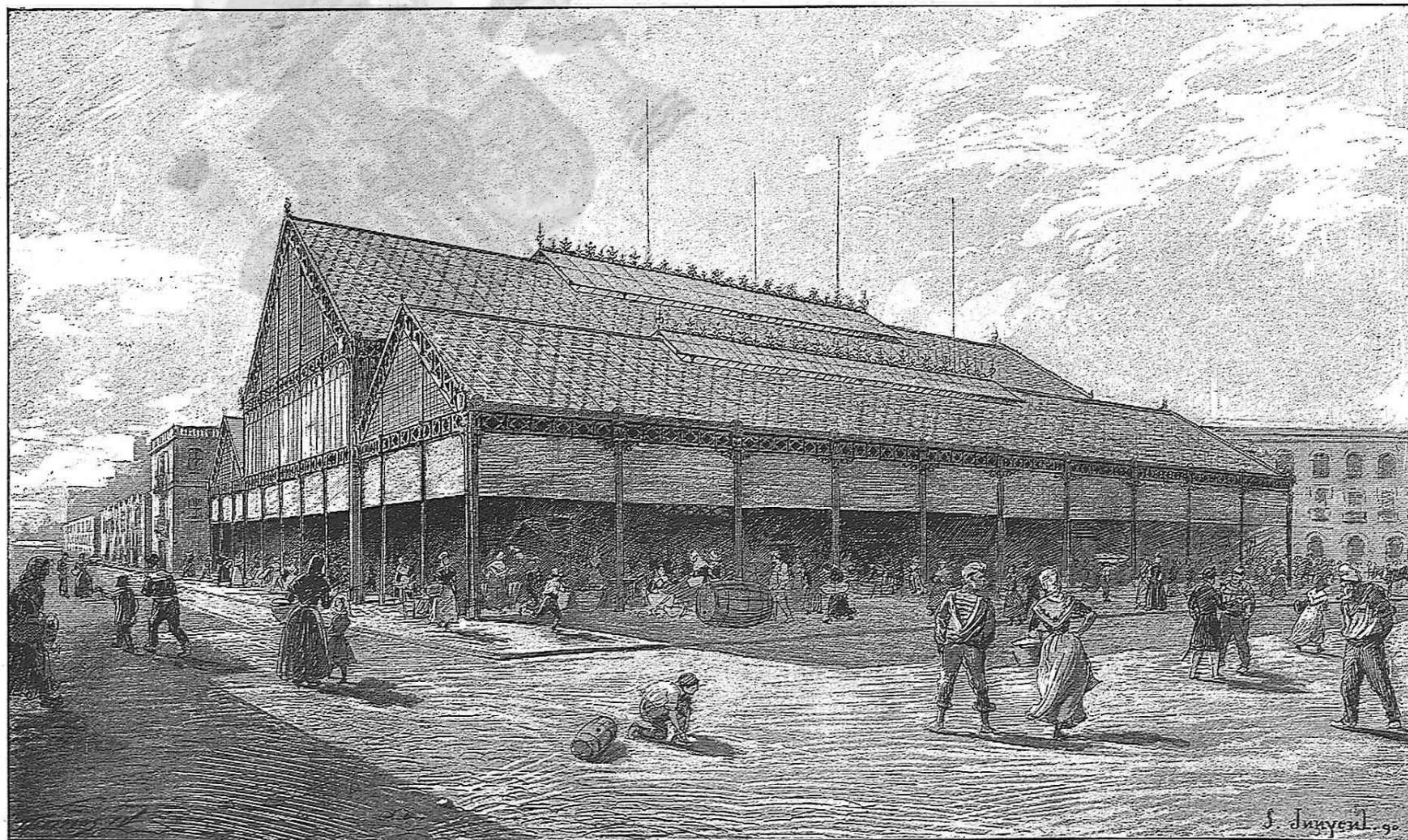
Al Tivoli s'ha estrenat *La Estatua del Amor*, música de Varney, l'autor de *Les Mousquetaires au couvent*, y s'ha reproduhit lo panorama *El Pats de la Olla* ab nous vidres.

En lo Principal, á més dels *Tenorios*, se prepara

ran *Feu Toupinel* y *Trafalgar*, la primera per posarse en escena immediatament.

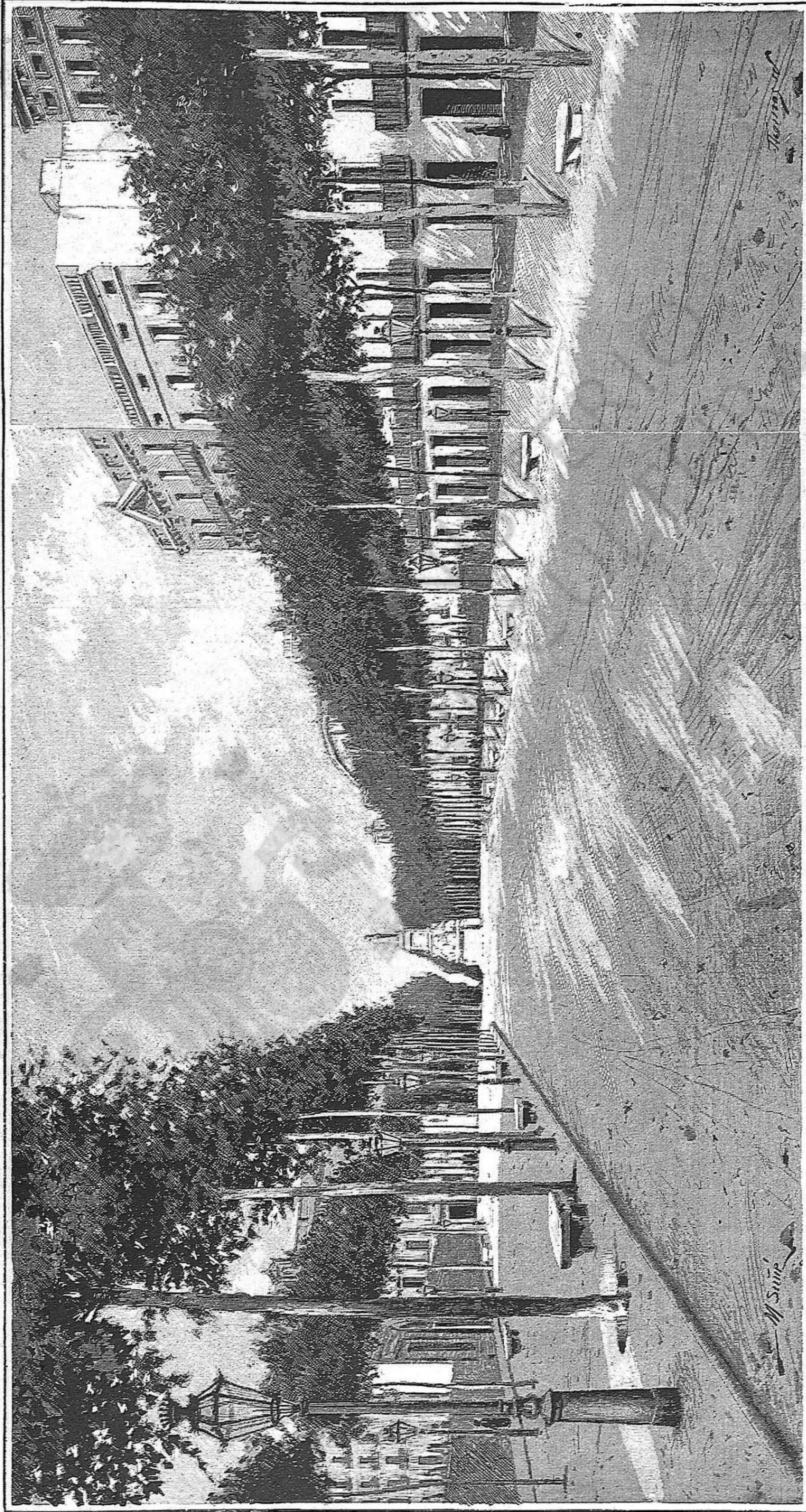
Al Circo Equiestre segueix *Miguel Strogoff* ó *el correo del Czar*.

X.

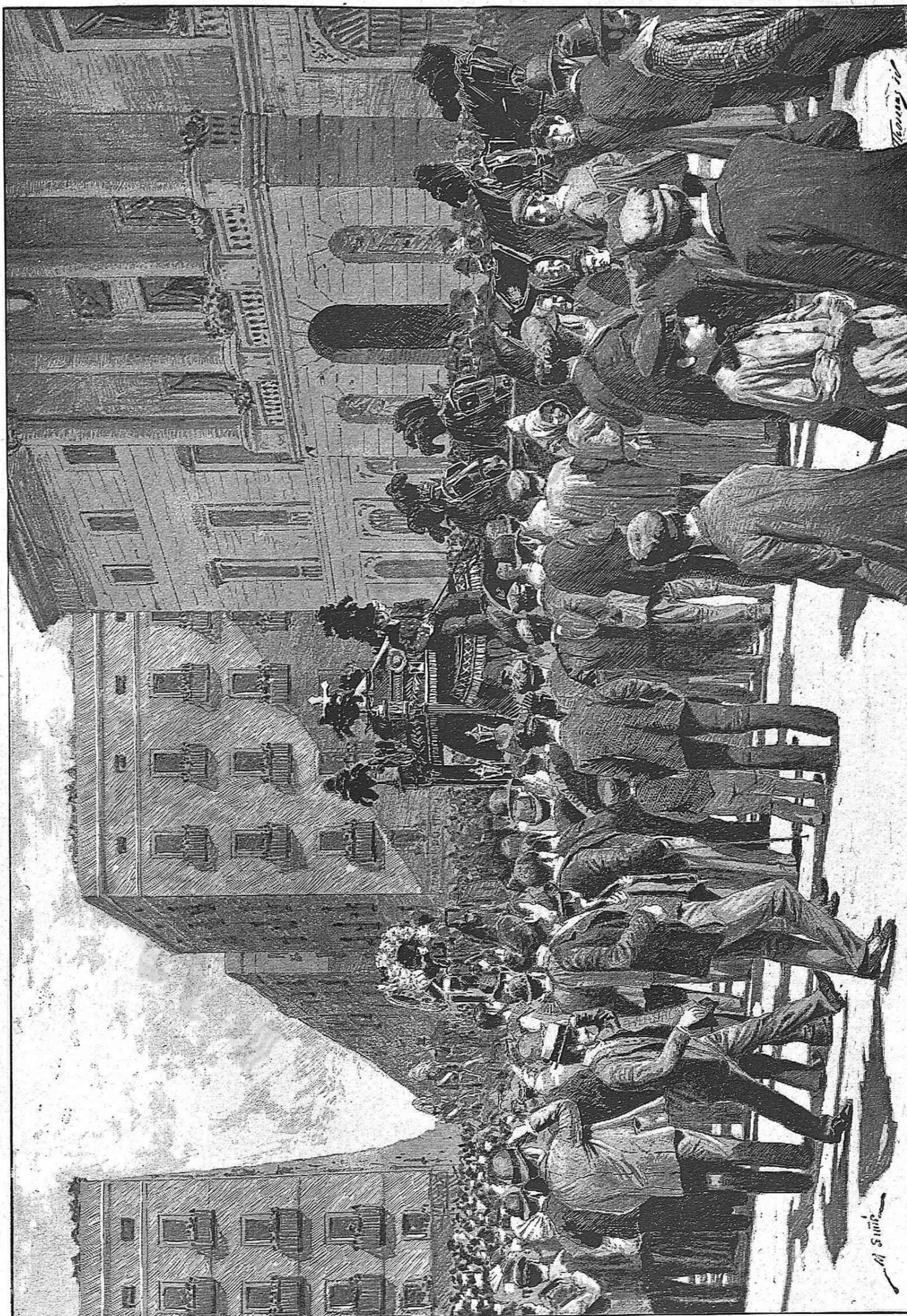

LO MERCAT DE LA BARCELONETA, PER S. JUNYENT.

S. Junyent. 90

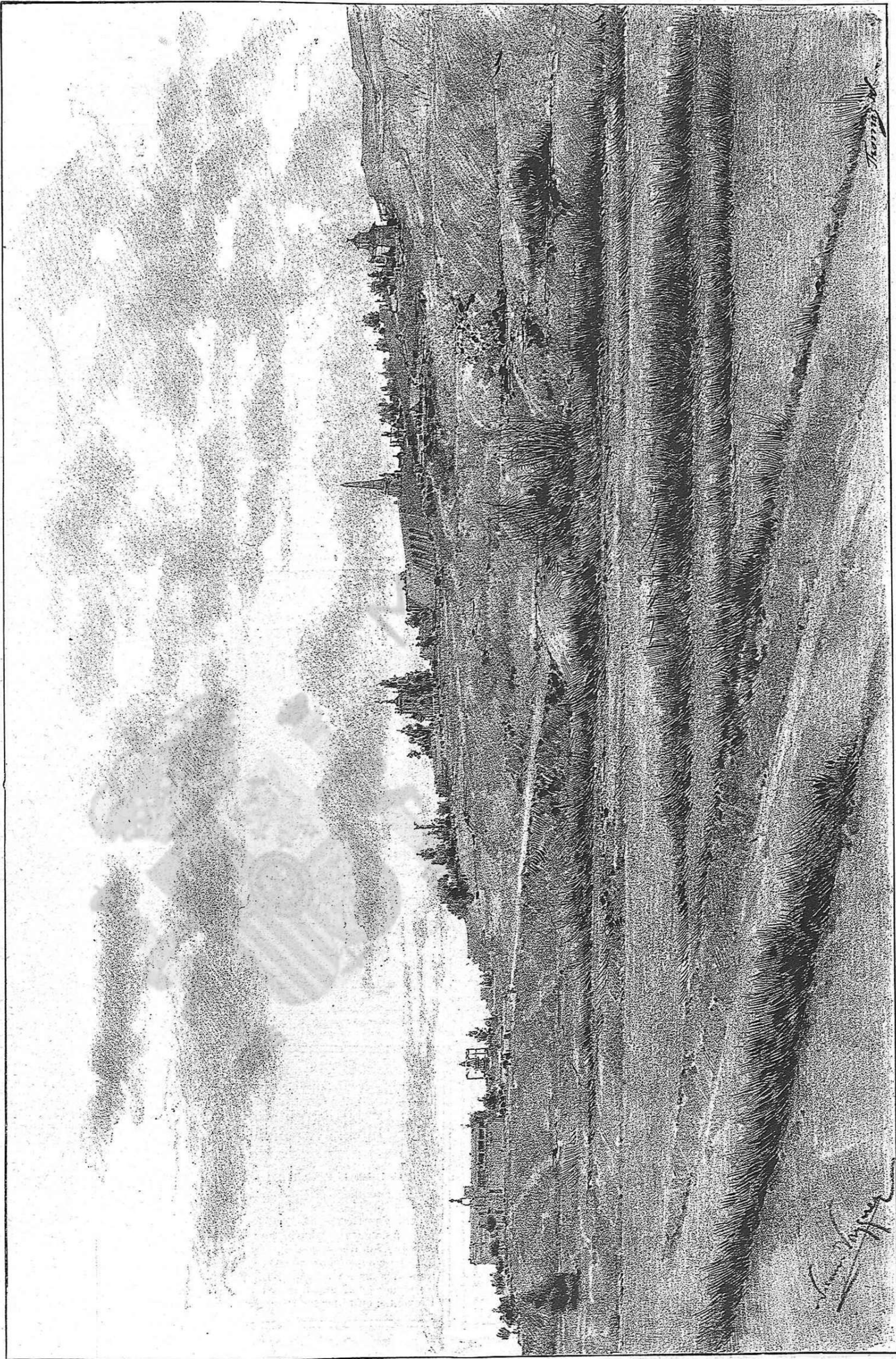
LA GRAN VIA, ENTRE LA UNIVERSITAT Y LA RAMBLA, PER M. SURÉ.

BARCELONA. — L'ENTERRO DEL SENYOR RIUS Y TAULEU, PASSANT PER DEVANT DE CASA LA CIUTAT, PER M. SUNÉ.

LO PARCH DE BARCELONA, VISTA DESDE' L' TERRAT DEL PALAU DE BELLAS ARTS, PER NICANOR VÁZQUEZ.

LO CEMENTIRI NOU, SILUETA VISTA DESDE LA CARRETERA, PER NICANOR VÁZQUEZ.

Arthur Seyfarth, Koestritz Alemania.

Recompensas, Primeros premios, Diplomas, Medallas de Exposiciones de Estados y Sociedades.

El más importante ESTABLECIMIENTO de CRIA de los PERROS DE RAZA

para perros modernos de Lujo, Matamoros, de Salón, de Caza y Sport

PERROS DE RAZA

Especialidades: Perros gigantes de montaña, de Terranova, de Mastiff, Dogos colosos de Alemania, Bulldogs, Mastines, Terriers, Barbits, de aguas, Mopses, Ratoneros, Cozqueillos, de Damas, de Caza, de Ganado, Galgos, Zarceros, etc., etc.

Excelentes referencias — así recomendada por las personas más autorizadas en Kynología; más de 1000 cartas de agradecimiento — Envío del Catálogo gratis y franco. — Album ilustrado, 50 Pfennige.

50 Razas distinguidas. — Exportaciones a todas las partes del mundo. — 50 Razas distinguidas.

VICHY CATALA

AYGUAS HIPERTERMALS, ACÍDULAS Y BICARBONATADAS, ALCALINAS

Adoptadas per los Hospitals y receptadas per los metjes.

De incomparables resultats en las malaltias del Ventrell, dispesias ácidas, pítridas, flatulentas, gastrálgicas ó dolorosas, gastricisme per abusos d'aliments ó begudas; del Fetxe, congestions, cálculs, infarts crónichs; del Ronyó, petits cálculs de la Melsa; de la Próstata; inflamacions crónicas de la Matriz y esterilitat consegient. Recomanadas en las anémias, per lo ferro que contenen, lo mateix que en los dartsos escrofulosos, en las reumátides, etc., etc. No tenen rival en la convalescencia de todas las malaltias en que hi ha perduda d'apetit.

Premiadas en diferents Exposicions y ab Medalla d'Or en la universal de Barcelona, y en la de Nápoli (1884).

De venta en todas las farmacias, droguerías y depósitos d'ayguas

Representant general: Doctor D. LLUÍS CLARAMUNT, Plateria 70, 2.ª. Barcelona

183 LITROS PER MINUT

En todas las Perfumerias y Peluquerias de Francia y del Extranjero.

La VELOUTINE

POLVO DE ARROZ especial PREPARADO AL BISMUTO.

Por CH. FAY, Perfumista

9. Rue de la Paix, 9, PARIS

APARATO COMPRESIVO de A. BESLIER

Para la CURA radical de la HERNIA OMBILICAL de los Niños y Adultos

Sencillo, cómodo, muy fácil de aplicar, no incomodando y suprimiendo completamente toda clase de vendajes, vendas y cintas. Compone de rodajas sobrepuestas del **Espardrapo de Muerdago de Beslier**.

MODELO PEQUÑO	(N.º 1) para niños	7cent. 1/2
MODELO GRANDE	(N.º 2) para niños	9cent. 1/2
MODELO SUPERIOR	(N.º 3) para adultos	12cent.
MODELO GRANDE SUPERIOR	(N.º 4) para adultos	15cent. 1/2
MODELO GRANDE SUPERIOR	(N.º 5) para adultos	20cent.
MODELO GRANDE EXTRA SUPERIOR	(N.º 6) para adultos	22cent. e

A. BESLIER, 13, Rue de Sévigné, PARIS

SALICILATS DE BISMUT Y CERI

DE Vivas Pérez

Recomanats per la Real Academia de Medicina. Receptats per verdaderas eminencias d'Espanya y Ultramar.

Adoptats per Real Ordre per lo, Ministerio de Marina, previ informe de la Junta Superior facultativa de Sanitat, **PERQUE CURAN INMEDIATAMENT, COM CAP ALTRE REMEY** empleat fins al dia, tota mena de vomits y diarreas: dels tísichs, dels vells, dels noys, cólera, tífus, disenterias, vomits de las criaturas y de las embarazadas, catarros y úlceras del estómach, piroxis ab erupes fetils. Cap remey ha alcanstat dels metges y del públich tant favor per sos bons resultats com nostres

SALICILATS DE BISMUT Y CERI, que's venen en todas las farmacias d'Espanya, Ultramar y América del Sur.

Cuidado ab las falsificacions ó imitaciones, porque'ls altres no darán lo mateix resultat. Exigiu la firma y marca de garantía.

J. J. Vivas Pérez

PREUS: En tota Espanya, la capsa gran, 3'50 ptas.; petita, 2 ptas. Dipòsit general: Almería, FARMACIA VIVAS PÉREZ desde hont se remeten a todas parts, enviant 75 céntims més per certificat.

AL EN GROS: Madrid: M. García, Sociedad Ibero-Universal y J. Hernández. — Barcelona: Societat Farmacéutica, Fills de J. Vidal y Ribas y Alomar y Uriach. — Habana: Lobé y Torralbas, farmacia y droguería de José Sarrá. — Manila: D. Fabio Schuster. — Buenos Aires y Montevideo: en todas las principales farmacias.

SERVEYS de la **Compañía Trasatlántica** DE BARCELONA — NOVIEMBRE 1890 —

Línea de las Antillas, New-York y Veracruz:

Lo día 10, de Cádiz, á Puerto-Rico Habana y Veracruz, lo vapor **BUENOS AIRES**
Aquest vapor sortirà de Barcelona'l 5
No s'admet carga la vigilia de la sortida.

Lo día 20, de Santander, á Coruña, Puerto Rico, Habana y Veracruz, lo vapor **ALFONSO XIII**.

Lo día 30, de Cádiz, á las Palmas, Puerto-Rico, Habana y Veracruz, lo vapor **MONTEVIDEO**.

Línea de Colón: Lo día 12, de Vigo, á Puerto-Rico, Habana, Santiago de Cuba, La Guayra, Puerto-Cabello, Sabanilla, Cartagena y Colón, lo vapor **ESPAÑA**.
Aquest vapor sortirà de Barcelona'l 6
No s'admet carga la vigilia de la sortida.

Línea de Filipinas: Lo día 14 de Barcelona, á Port-Said, Aden, Colombo, Singapoor y Manila, lo vapor **S. IGNACIO DE LOYOLA**.
No s'admet carga la vigilia de la sortida.

Línea de Buenos Aires: Lo día 1 de Diciembre, de Cádiz, á Sta. Cruz de Tenerife, Montevideo y Buenos Aires, lo vapor **VERACRUZ**.
Aquest vapor sortirà de Barcelona'l 25
No s'admet carga la vigilia de la sortida.

Serveys d'África.—Línea del Mar-roch: Lo día 18, de Barcelona, á Málaga, Ceuta, Cádiz, Tánger, Larache, Rabat, Casablanca, Mazagán y Moador, lo vapor **RABAT**.
Servey de Tánger: De Cádiz á Tánger los diumenges, dimecres y divendres, y de Tánger á Cádiz, los dilluns, dijous y dissabtes, lo vapor **TANGEE**.
Per més informes, á Barcelona, los Srs. Ripol y Comp.ª, plassa de Palacio, cantonada al carrer de la Marquesa.

Falta de Fuerzas
ANEMIA - CLOROSIS
EL HIERRO BRAVAIS

Ensayado por los mejores médicos del mundo, pasa inmediatamente á la economía sin causar desórdenes. Reconstituye y vuelve á dar á la sangre el color y vigor necesarios.

Cuidado con las falsificaciones y numerosas imitaciones.

Exigir la firma R. BRAVAIS, en rojo. DEPÓSITO EN LAS PRINCIPALES FARMACIAS. Por Mayor: 40 y 42, r. St-Lazare, Paris

VI DE TAULA

Cullita particular de l' hisenda "INDIANO"

BALLESTÀ

PREMIAT

ab Medalla de Plata, en la Exposició Aragonesa de 1885 y Medalla d'or en la de Barcelona 1888

Preu: 50 céntims ampolla

BODEGA:
Plassa del Duch de Medinaceli, 6
BARCELONA

PIESSE & LUBIN

Fabricantes de Perfumeria de todas cuantas flores exhalan fragancia

AROMAS DULCES
OPOPONAX LOXOTIS FRANGIPANNI PSIDIUM Y MIL OTRAS

Se vende en todas partes por los Perfumistas y Drogueros

2 New Bond Street Londres

Guardese contra imitaciones! El legitimo está firmado

Piesse & Lubin

TALLERS D'EBANISTERIA

Y DECORAT D' HABITACIONS DE **JOAN SANCHEZ**

Mobles d' art de totas épocas y estils, y mobles económicos de fantasia y capritxo.

Montaner 133 y 135, entre'l de Mallorca y Provensa
BARCELONA

VERDADEROS GRANOS DE SALUD DEL D. FRANK

Aperitivos, Estomacales, Purgadores, Depurativos

Contra la Falta de Apetito, el Estreñimiento, la Jacqueca, los Vahacos, Congestiones, etc.

Dosis ordinaria: 1 á 3 granos

Exigir los Verdaderos en CAJAS AZULES con rótulo de 4 colores y el Sello azul de la Unión de los FABRICANTES.

Paris, farmacia Ler y y principales P.ª

XINXETAS DE DOBLE SERVEY

MOLT CURIOSAS, MOLT BONICAS.

30 horas de bona claror ab olis dolents, y 4 dias ab olis purs.

La capsa per 100 serveys: 25 céntims.

En todas las botigas á la menuda y COMISIONISTAS. Naveau & C.ª, 22, rue Dussoubs, Paris.

LLIBRERIA D' A. VERDAGUER

Suscripció á tots los periòdichs catalans, (Ilustracions, Revistas, Diaris).

Rambla del Mitj, 5.—Barcelona

SOGRA Y NORA

COMEDIA DE **JOSEPH PIN Y SOLER**

Se ven en todas las llibrerías

Preu: 2 ptas.

El mejor dentrífico mas agradable y, sobre todo, mas Higienico:

Agua de Philippe

empleada con la **Odontalina**

PASTA DENTARIA, VERDADERO CARMIN DE LA BOCA

PARIS HERMELIN, 24, r. d'Enghien

FERNET-BRANCA

Especialidad de BRANCA HERMANOS, Milán.

Grandes recompensas en las Exposiciones Internacionales.

El Fernet-Branca es el licor más higiénico conocido. Veinticinco años de éxito en Europa, América, Oriente y Africa; recomendado por los principes de la Medicina, y extendido su uso en los hospitales.

Efectos garantidos por los certificados de las autoridades, de los métricos, etc

Representados por los Sres. Polli y Guglielmi.—Barcelona.

concesionaris per l' América del Sud: C. T. Hofer & C.ª.—Génova.

LIMPIEZA SIN RIVAL

!!! LO VIEJO SE VUELVE NUEVO !!!

PASTA BROOKE (Marca MONO)

!!! HACE EL TRABAJO DE UN DIA EN UNA HORA !!!

Este maravilloso producto es indispensable para limpiar, fregar, frotar y pulir metales, mármol, puertas, ventanas, hules, barro, espejos, suelos, utensilios de cocina y demás objetos de toda casa, tienda, almacén ó buque. Limpia las manos grasientas ó manchadas.

De venta: en todas las Droguerías.

FOTOGRAFAT Y FOTOTIPIA **J. Thomas & C.ª** **Lauria 144** **TELÉFONO 156**

(c) Ministerio de Cultura 2005